

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 915/2025
03.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Којић, председника већа, Александра Степановића, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бориса Вршка, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К-18/24 од 04.06.2024. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1КЖ1 211/24 од 18.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 03.09.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бориса Вршка, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К-18/24 од 04.06.2024. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1КЖ1 211/24 од 18.03.2025. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови К-18/24 од 04.06.2024. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења продуженог кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. у вези члана 61. КЗ и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 4 (четири) месеца и одређено је да се иста неће извршити уколико окривљени за време проверавања од 1 (једне) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом окривљени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка Основном јавном тужилаштву у Старој Пазови, Основном суду у Старој Пазови и оштећеном и то у року од 15 дана рачунајући од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, а висина трошкова кривичног поступка ће бити накнадно одређена у смислу одредбе члана 262. став 2. ЗКП. Оштећени ББ је са имовинскоправним захтевом упућен на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици 1КЖ1 211/24 од 18.03.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА – адвоката Бориса Вршка и потврђена је пресуда Основног суда у Старој Пазови К-18/24 од 04.06.2024. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Борис Вршка, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те да у целости преиначи пресуде Основног суда у Старој Пазови К-18/24 од 04.06.2024. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1КЖ1 211/24 од 18.03.2025. године тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да у целости укине наведене пресуде и списе предмета врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док су у осталом делу испуњени услови за одбачај захтева (члан 487. став 1. тачка 2. и 3. ЗКП).

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да се побијана осуђујућа пресуда заснива на доказу на којем се према одредбама ЗКП не може заснивати и то на исказу сведока ВВ. Као разлог незаконитости исказа сведока ВВ, бранилац истиче да је именована у тазбинском сродству са окривљеним АА, а да приликом њеног испитивања није упозорена на право да буде ослобођена од сведочења.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 94. став 1. ЗКП је прописано да је од дужности сведочења ослобођено: 1) лице са којим окривљени живи у браку, ванбрачној или другој трајној заједници живота; 2) сродник окривљеног по крви у правој линији, у побочној линији до трећег степена закључно, као и сродник по тазбини до другог степена закључно; 3) усвојеник и усвојитељ окривљеног.

Имајући у виду цитирану одредбу члана 94. став 1. ЗКП и то посебно тачку 2) става 1. члана 94. ЗКП у којој је изричито прописано да је од дужности сведочења ослобођен сродник окривљеног по тазбини до другог степена закључно, те имајући при томе у виду да из списка предмета и то записника о испитивању сведока ВВ пред

Основном јавним тужиоцем у Старој Пазови дана 28.03.2023. године сачињеног под бројем КТ.1086/21, као и записника о главном претресу одржаном дана 05.03.2024. године, произилази да је сведок ВВ изјавила да је окривљени АА стриц њеном супругу - оштећеном ББ, то дакле из списка предмета произилази да сведок ВВ у време давања свог исказа дана 28.03.2023. године и дана 05.03.2024. године не спада у категорију привилегованог сведока у складу са одредбом члана 94. став 1. ЗКП јер је она окривљеном АА сродник трећег степена по тазбини, па стога, супротно наводима браниоца окривљеног, јавни тужилац као орган поступка, односно суд, нису у конкретном случају ни били дужни да сведока ВВ сходно одредби члана 94. став 3. ЗКП упозоре на могућност ослобођења од дужности сведочења, због чега исказ сведока ВВ не представља незаконит доказ и суд је на њему могао засновати побијану правноснажну пресуду.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева као разлог његовог подношења истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, навођењем да дело за које је окривљени оптужен и оглашен кривим није продужено кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 1. у вези члана 61. КЗ. Међутим, бранилац у својим даљим наводима, којима образлаже постојање по њему ове повреде, суштински, по налажењу Врховног суда, само оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и оцену доказа од стране нижестепених судова у побијаним правноснажним пресудама, дајући при томе сопствену оцену изведених доказа и оспоравајући закључак суда да је окривљени критичном приликом упутио оштећеном инкриминисане речи, истицањем да суд током поступка није тачно утврдио које конкретне речи је окривљени упутио оштећеном на словачком језику на којем је текла вербална комуникација између њих, а такође ни мотив због којих их је упутио, а да су оштећени ББ и сведоци ВВ -супруга оштећеног и ББ - отац оштећеног у својим исказима дали нетачну интерпретацију наведених речи на српски језик, као и да суд није правилно ценио исказ оштећеног у којем је навео да се није осећао угроженим приликом сусрета и вербалне комуникације са окривљеним дана 20.07.2021. године. Изнетим наводима захтева бранилац окривљеног, по налажењу овога суда, суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање од стране нижестепених судова у побијаним правноснажним пресудама, а што представља повреду одредбе члана 440. ЗКП.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости, као разлог побијања нижестепених пресуда, само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном (члан 439. тачка 1. ЗКП), док суштински својим наводима указује на повреду одредбе члана 440. ЗКП, а што не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Поред тога, бранилац окривљеног у поднетом захтеву наводи и да се другостепени суд у образложењу другостепене пресуде није конкретно, јасно и детаљно изјаснио о свим жалбеним наводима браниоца окривљеног и због чега исте не прихвата, већ да их је оценио крајње паушално, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали повреду одредбе члана 460. став 1. ЗКП.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија и због повреде одредбе члана 460. став 1. ЗКП, а што не представља законски разлог због којег је у смислу члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног и у овом делу оценио недозвољеним.

Осим тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном.

Међутим, како бранилац окривљеног даље у образложењу захтева уопште не указује у чему се конкретно састоји повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, то је стога Врховни суд оценио да у овом делу поднети захтев нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само одређење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бориса Вршка, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на наведену повреду закона одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези чланова 484. и 485. став 4. ЗКП.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Гордана Којић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић